

Rákosi Jenő a szegedi Balkán Akadémiáról.

— A Délmagyarország tudósítójától. —

Budapest, január 4.

A Délmagyarország budapesti tudósítója fölkereste Rákosi Jenő főrendiházi tagot, a nagynevű publicistát és megkérdezte, hogy miképpen vélekedik a szegedi Balkán Akadémiáról. Rákosi Jenő a következőkben volt szíves válaszolni:

— Az én korombeli férfiaknak, akik az akkori Magyarország nevében kulturális dolgokban nyilatkoztak; Kállay Béni és Salamon Ferenc történetíróknak mindég az volt a panaszuk, hogy a magyar ember állandóan Berlinbe, Párisba jár, a szomszédot, a Balkánt nem ismeri, pedig ezt kell ismerni, ott van a mi jövőnk. Magyarország bázisát az mutatja, milyen mély gyökereket tud verni Dél felé, milyen kulturális és gazdasági befolyást tud gyakorolni a balkán-államokra.

— Az Ausztriával való kiegyezésünk is ezen az alapon nyugszik. Ausztria kelet, nyugat és észak felé el van zárva tömör nemzetekkel, egyik irányba se tud befolyást gyakorolni. Ennélfogva Ausztria is a Balkánra van utalva, ide

pedig Magyarországon keresztül vezet az út. Ausztriának ezért természetes tendenciája volt Magyarország leigázása, hogy gazdasági törekvései előtt nyitva álljon az út. Magyarországot azonban, amely történeti nemzet, nem oly könnyű meghódítani és leigázni, mint egy öntudat nélküli néptörszét. Így 300 évig birkóztunk eredménytelenül egymással az osztrák császárság és a magyar királyság, külső forma szerint az osztrák beolvasztás ellen, igazában azért, hogy Ausztria legyen-e az ur a Balkánon, vagy Magyarország?

Ez hozta létre a kiegyezést, a 300 éves osztrák és magyar harc relatív eredménytelenségét. Jött a kiegyezés, a paritás és most már szabad verseny kérdése, ki legyen az ur a Balkánon. És Szeged igen jó helyen tapogatózik, amikor Balkán Akadémiát állít fel az ifjúság részére. Nem hiába a magyar síkföld empórium a Szeged, látzik, hogy az egész magyar nemzet nevében illetékesen gondolkodik és érez.

Vécsei Miklós.

Az Oláhországba internált magyarok hazatérése.

Késedelmes postai kézbesítés miatt csak ma érkezett hozzánk ez a tudósítás, amelyet írójára Brassóból december 25-én továbbított számunkra. A cikk így is érdekes és aktualitását még nem vesztette el.

Oláhország legnagyobb részének elfoglalása után, mind tömegesebben jönnek haza elhurcolt véreink. Nemrég már említést tettem Herfurth püspöki vikárius hazatéréséről, most pedig 48 hunyadmegyei internált visszatéréséről számolhatok be.

Éppen szent karácsony estéje volt, mikor az Oláhországba vezető úton kopott, szenvedéseket eláruló 48 tagú társaság igyekezett Brassó felé. Magyar beszédük, boldogságtól sugárzó arcuk nagy örömet árult el. Közel négy hónapi oláh fogság után ma tetők lábukat a vérrel visszaszerzett magyar földre. A kis menet mégis oly mélységes részvétet keltett. 14 éves gyermekektől kezdve 70 éves agdig voltak a kis társaságban, akik mind, ha nehezen is, végig élték a sötét fogság 4 hónapi idejét.

Alkalmam volt velük beszélni. Hogy örültek egy magyar újságírónak! Magyar földre való érkezésük és a közöttük szétosztott egy-egy cigaretta talán a legkedvesebb karácsony volt számukra. Elfogatásuk, fogságuk és szabadulásuk rövid története a következő:

— Amikor az oláh háború kitört és az orvátmadók betörték Erdély földjére, a lupenyiek és a környéken lakók már nem tudtak kellő időben elmenekülni és az oláhok fogságába kerültek. Először Tirgu-Jiulba majd Krayovába vitték őket. Mikor a föld már égni kezdett az oláhok talpa alatt, Bukaresten át Jalomnitz kerületbe Csulnicz helységbe internálták valamennyiüket. Az embertelen bánásmód szinte elviselhetetlené tette számukra a fogságot. Minden munkára felhasználták őket, de a kifejtett munka ellenszolgálat, az élelmezés nagyon sovány volt. Menekülésről szó sem lehetett.

Mikor a szövetséges haderők gyorsléptekben haladtak előre, amikor Bukarest az oláh hadüzenet 100. napján a mi kezünkbe került, akkor tünt fel a reményesillag, mely lelket, erőt öntött csüggedő véreinkbe.

Csulnica felszabadítása után az internáltak minden szó nélkül nekivágtak az utnak, mely haza vezet és hosszú, viszontagságos ut után, a szent Karácsony estéjén megérkeztek az első magyar városba: Brassóba.

Azóta az internáltak már messze vannak. A szerető és meleg otthont ismét élvezik. Együtt van a család és a négy hónapos rablás komor képe mindinkább szertefoszlik, míg végül egy szomorú, életepizódá zsugorodik össze.

Herz Béla.

54.000 korona volt a központi segélybizottság múlt évi kiadása.

(Saját tudósítónktól.) A központi segélybizottság csütörtökön délből Bokor Pál helyettes polgármester elnöklésével a városháza tanácstermében ülést tartott. Dr. Vegman Ferenc jelentette, hogy a gyógyszerzsámla december folyamán 293 korona 83 fillér volt és segélyekben 1916 december 1-től 1917 január 3-ig 33 segélyezett részére 278 koronát fizetett ki a bizottság. A segélybizottság pénztári állapota a következő: Az általános alap egyenlege 5.988 korona 90 fillér, vak katonák alapja 11.941 korona 35 fillér, rokkant katonák alapja 1.685 korona 39 fillér, özvegyek és árvák alapja 2.605 korona 94 fillér, összes alapok 22.221 korona 78 fillér. Kiadás volt a napközi otthonra 17.830 korona 83 fillér, segélyek és apró kiadások 10.898 korona 31 fillér, munkaközvetítő kiadások 7.674 korona, a városi pénztárba átutaltak 18.368 korona 53 fillért, összesen 54.771 korona 67 fillér.

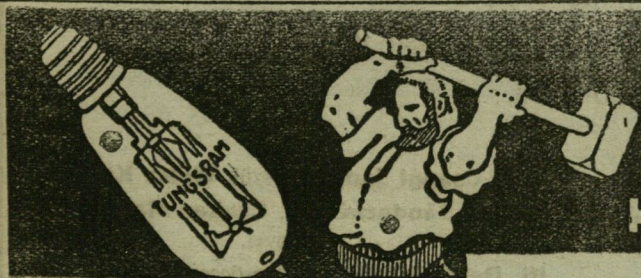
A bizottság a pénztári állapotról szóló jelentést tudomásul vette.

Dr. Szalay József főkapitány a munkaközvetítő hivatal 1916. évi működéséről tett jelentést. E szerint 1916 folyamán a munkakeresők száma volt 2.459, az elhelyezett munkások száma 1924 és a munkanélküliek száma 535. 1914 augusztus 1-től 1916 december 31-ig 9410 munkakereső jelentkezett a hivatalban, akik közül 8489 egyént elhelyeztek.

A rokkant katonák munkaközvetítéséről a következőket jelentette a főkapitány: 1916 december 1-től 31-ig a munkaközvetítésre előjegyzettek száma 8, munkakereső-bejelentés tárgyalanná vált 5, a munkaközvetítést folyamatba tettük anélkül, hogy eljárásunk a hó végéig befejezés nyert volna: szabadságolt, illetve intézetek állományába tartozó rokkant katonáknál 12 és a hadsereg kötelékéből elbocsájtott rokkant katonáknál 8 esetben. Elhelyezést nyertek: a szabadságolt, illetve intézetek állományába tartozó rokkant katonák közül 5-en, a hadsereg kötelékéből elbocsájtott rokkant közül 2-en. 1916 december 3-tól 31-ig elhelyeztek 98 munkakeresőt.

A bizottság a főkapitánynak mind a két jelentését tudomásul vette. Ezután Hauser Rezső Sándor felolvasta a Katholikus Nővédő Egyesület elszámolását, amely itt következik:

— Vonatkozással a tekintetes központi bizottság 1916. november 29-én hozott határozatára, van szerencsénk a napközi otthonunkban 1916. július 15-től bezárólag 1916. december 15-ig a tekintetes központi bizottság határozata alapján elhelyezett hadigyermekekről elszámolásunkat a következőkben előterjeszteni. 1916 július 15-től 1916 július 31-ig a jelentkezett gyermekek 151 napot, 1916 augusztus 1-től 1916 augusztus 31-ig a jelentkezett gyermekek 392 napot, szeptember 1-től szeptember 30-ig a jelentkezett gyermekek 568 napot, október 1-től október 31-ig a jelentkezett gyermekek 790 napot, november 1-től 30-ig a jelentkezett gyermekek 734 napot, december 1-től 15-ig a jelentkezett gyermekek 363 napot, összesen tehát 2998

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELÍRÁSÚ VALÓDI
DRÓTLÁMPÁT.
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

A „TUNGSRAM”-lámpa gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartamu. A minőségért a gyár szavatol. Kérje mindenütt a „Tungstram” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Eggesült Izzólámpa és Villamosság - T Ujpest 4